

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

**PERSONRÅDET
CENTRUM FÖR PERSONCENTRERAD VÅRD, GPCC**

Personcentrerad vård

Tillsammans för en bättre hälso- och sjukvård

Vad är personcentrerad vård?

Personcentrerad vård är en framväxande global rörelse inom hälso- och sjukvården. Det innebär att alla som är involverade i patientens behandling, rehabilitering eller omsorg samarbetar i ett partnerskap.

Det grundläggande är att lyssna på dig och att se dig som en person, inte bara en patient. Utifrån din personliga berättelse skapar vårdpersonalen tillsammans med dig, och vid behov närstående, en sammanhållen hälsoplan som följer med i alla forum.

I personcentrerad vård ses du som en hel människa och en unik individ snarare än en patient med olika symptom. Det innebär att hälso- och sjukvården organiseras kring dig och du får en stärkt roll och ett större inflytande över din behandlingsplan.

Vad kan personcentrerad vård innebära för dig?

I den personcentrerade vården samskapar du din personliga hälsoplan i partnerskap med hälso- och sjukvården. Din hälsoplan är en kombination av din personliga berättelse och övriga undersökningar. I den sammanfattas vad som gjorts och vad som planeras för din vård, omsorg och rehabilitering.

Din hälsoplan är ett levande dokument som uppdateras regelbundet. Den är saklig, skriven på ett lättfattligt sätt och ger stöd till din egenvård. Du och de som arbetar med din vård har alltid tillgång till din hälsoplan och den följer med dig kontinuerligt genom alla instanser.

Personcentrerad vård grundas i att du är expert på dig själv och har erfarenhet av hur din hälsa, dina mediciner och annat påverkar dig och din livssituation. De som jobbar inom vården är experter på det medicinska. Ni arbetar tillsammans i partnerskap.

Forskning kring personcentrerad vård

Forskning visar att personcentrerad vård gör skillnad. Främst för att patienter känner sig tryggare, nöjdare samt får en snabbare återhämtning och slipper uppsöka vård lika ofta. Personcentrerad vård gör skillnad för alla människor men har visat sig ha allra störst effekt på de äldsta individerna samt hos personer med lite utbildning.

Ett förhållningssätt

Personcentrering är ett förhållningssätt. Det innebär en kulturförändring i hur personalen bemöter patienterna och varandra samt hur man samarbetar inom vården. Detta bidrar till att stärka din ställning som patient.

Några röster från GPCCs Personråd för patienter och närstående

”Vi upplevde, att det man gjorde med min fru på sjukhuset inte var vår sak. Behövde aldrig kommuniceras med oss. Angick oss uppenbarligen inte. Det sköttes av sjukvårdsmaskineriet medicinskt och naturvetenskapligt enligt den medicinska handbokens skarpaste kapitel om specialistvård. Den sjuke var på något sätt ingen människa, utan ett objekt för vården. Vården satte sig själv i centrum, upplevde vi.”

- Hans-Inge Persson

”Vi måste tillsammans verka för en sjukvård som återtar ett humanistiskt perspektiv; varje människa har ett eget unikt värde, egna förmågor och möjligheter. Om vi tar vara på dem även i utveckling av vården ser jag oanade möjligheter till en vård i världsklass på patienternas - personernas och människornas egna villkor.”

- Malin Högberg

Hur kan du påverka för att få personcentrerad vård?

Patientföreträdare, vårdpersonal, politiker och beslutsfattare arbetar för en omställning till personcentrerad hälso- och sjukvård, rehabilitering och äldreomsorg. Det är upp till varje region, kommun och privat vård- och omsorgsgivare att införa personcentrerad vård.

Du kan påverka genom att till exempel:

- Prata om personcentrerad vård.
- Efterfråga personcentrerad vård i dina kontakter med vård, omsorg och rehabilitering.
- Skriva till de politiker som representerar dig på lokal, regional och nationell nivå.
- Skriva och sprida information om personcentrerad vård i sociala och traditionella medier.

Vilka vi är som skriver?

Vi är personer med lång erfarenhet av svensk hälso- och sjukvård. Vi är ledamöter i Personrådet för patienter och närstående på Centrum för personcentrerad vård vid Göteborgs universitet - GPCC.

GPCC är ett forskningscentrum som sedan 2010 undersöker effekterna av personcentrerad vård.

**Vill du veta mer
om personcentrerad vård?**

www.gpcc.gu.se/patient